

13/01/2000r.

RPO/325579/99/V/KD

Pan Marek Biernacki
Minister Spraw Wewnętrznych i
Administracji

Szanowny Panie Ministrze

Do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływają skargi od policjantów i emerytowanych funkcjonariuszy Policji dotyczące zasad ustalania wysokości równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego. W ocenie piszących zasady przyjęte w obowiązujących w tym zakresie przepisach uniemożliwiają otrzymanie równoważnika pieniężnego za remont w wysokości uwzględniającej fakt zamieszkiwania z policjantem (emerytem, rencistą policyjnym) dziecka, które ukończyło 25 lat, ale ze względu na inwalidztwo lub inne okoliczności jest niezdolne do samodzielnej egzystencji i wymaga stałej opieki. Zasady te - w ocenie skarżących - w nieuzasadniony sposób różnicują sytuację prawną policjantów (emerytów i rencistów policyjnych), z którymi zamieszkują dzieci charakteryzujące się wskazaną cechą.

Zgodnie z art. 91 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. Nr 30, poz. 179 ze zm.) policjantowi przysługuje równoważnik pieniężny za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego, z uwzględnieniem liczby członków rodziny oraz ich uprawnień wynikających z przepisów odrębnych. Stosownie zaś do treści art. 29 ust. 1 zdanie ostatnie ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej i ich rodzin (Nr 53, poz. 214 ze zm.) do mieszkań zajmowanych przez funkcjonariuszy zwolnionych ze służby, uprawnionych

do policyjnej emerytury lub renty, stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące lokali mieszkalnych dla funkcjonariuszy.

Szczegółowe zasady przyznawania i zwracania równoważnika pieniężnego za remont oraz jego wysokość określił Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 20 grudnia 1999 r. w sprawie wysokości i szczegółowych zasad przyznawania policjantom równoważnika pieniężnego za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego i równoważnika pieniężnego za brak lokalu mieszkalnego oraz szczegółowych zasad ich zwracania (Dz.U. Nr 106, poz. 1212) wysokość równoważnika za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego ustala się według uprawnień do norm zaludnienia przysługujących policjantowi na dzień 1 stycznia danego roku na podstawie corocznie składanego przez niego oświadczenia mieszkaniowego. Emerytom i rencistom policyjnym przyznaje się równoważnik za remont zajmowanego lokalu mieszkalnego w wysokości określonej w taki sam sposób (§ 11 ust. 1 rozporządzenia).

Przy ustalaniu wysokości równoważnika pieniężnego za remont odpowiednie zastosowanie ma zatem art. 89 ustawy o Policji.

W myśl tego przepisu, członkami rodziny policjanta, których uwzględnia się przy przydziale lokalu mieszkalnego, są pozostający z policjantem we wspólnym gospodarstwie domowym:

1) małżonek,

2) dzieci (własne lub małżonka, przysposobione lub przyjęte na wychowanie w ramach rodziny zastępczej) pozostające na jego utrzymaniu, nie dłużej jednak niż do ukończenia przez nie 25 lat życia.

3) rodzice policjanta i jego małżonka będący na jego wyłącznym utrzymaniu lub jeżeli ze względu na wiek albo inwalidztwo, albo inne okoliczności są niezdolni do wykonywania zatrudnienia; za rodziców uważa się również ojczyma lub macochę oraz osoby przysposabiające.

Z powyższego wynika więc jednoznacznie, że policjant, zamieszkujący wraz z dzieckiem, które wprawdzie ukończyło 25 lat, ale pozostaje pod jego opieką, ponieważ na skutek inwalidztwa albo innych okoliczności jest niezdolne do wykonywania zatrudnienia (np. dorosłe dziecko całkowicie ubezwłasnowolnione) nie

otrzyma równoważnika za remont w wysokości uwzględniającej ten fakt, gdyż takie dziecko nie jest uwzględniane przy przydziale lokalu mieszkalnego i nie przysługuje dla niego żadna norma zaludnienia.

Jednocześnie policjant, z którym zamieszkuje jedna z wymienionych w art. 89 pkt 3 ustawy o Policji osób niezdolnych do wykonywania zawodu, otrzyma równoważnik za remont w wysokości uwzględniającej normę powierzchni mieszkalnej przysługującej takiej osobie. Stąd też w skargach kierowanych w tej sprawie do Rzecznika pojawia się zarzut naruszenia zasady równości (art. 32 Konstytucji RP). W ocenie skarżących policjanci (emeryci, renciści policyjni), z którymi zamieszkują dzieci niezdolne do wykonywania zawodu i wymagające opieki powinni być traktowani na równi z policjantami mieszkającymi wspólnie z innymi członkami rodziny będącymi w analogicznej sytuacji.

W związku z przedstawionymi uwagami, działając na podstawie art. 13 ust.1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 1991 r., Nr 109, poz. 471 ze zm.) zwracam się do Pana Ministra o zajęcie stanowiska w tej sprawie, zwłaszcza w zakresie przyczyn wprowadzenia wskazanego zróżnicowania sytuacji prawnej policjantów uprawnionych do otrzymania równoważnika pieniężnego za remont lokalu mieszkalnego.

Łączę wyrazy szacunku

/-/ Prof. dr Adam Zieliński